

MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII

Nr. 148198/28.08.2023

Minuta dezbaterii publice privind aprobarea Normelor de referință pentru realizarea interoperabilității în domeniul tehnologiei informației și al comunicațiilor (NRRI)

În data de 22.08.2023, la sediul Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării a avut loc întâlnirea de dezbateri publice privind aprobarea Normelor de referință pentru realizarea interoperabilității în domeniul tehnologiei informației și al comunicațiilor (NRRI).

La dezbateri au participat următoarele persoane:

Mititelu Eduard - Secretar de stat Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

Enescu Alexandra - Director DCTDS Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

Vlad Dragoș-Cristian - Președinte Autoritatea pentru Digitalizarea României

Aldea Adrian - Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

Alexe Vasile - Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

Gelu Constantin - Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

Oana Herescu - Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

Susanu Cătălin - Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

Dumitrescu Mădălina - Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

Anghelovici Monica - Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

Știrbu Sergiu Marius - Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

Anghel Lucian - Autoritatea pentru Digitalizarea României

Perhaita Maria - Autoritatea pentru Digitalizarea României

Chiffo Mario - Autoritatea pentru Digitalizarea României

Dumitru Andreea - Autoritatea pentru Digitalizarea României

Prodan Vlad - Autoritatea pentru Digitalizarea României

Chiriță George - Autoritatea pentru Digitalizarea României

Anghel George - consultant

Almășan Claudiu - Chat GPT

MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII

Nicoară Andrei - ANSE Info S.R.L.

Ion Vaciu - Digital Transformation Council

Cristian Necula - Oracle

Alex Olteanu - Oracle

Rădoi Andrei - SAP

Gavrilă Adrian - QBIKNEF

Hotca Ioan Ovidiu - IBM Romania

Mierlea Cătălin - IBM Romania

Gorgorin Cristian - Deloitte

Dimulescu Valentina - Deloitte

Anca Cocoroveanu - Radio România Actualități

Rațiu Petru - Persoană fizică

Poroșnicu Cătălin - Persoană fizică

Întâlnirea a fost deschisă de către doamna director Alexandra Enescu care a explicat regulile desfășurării întâlnirii și a invitat participanții să își exprime, pe rând, punctul de vedere cu privire la aspectele discutate.

Andreea Dumitru - Autoritatea pentru Digitalizarea României

- În elaborarea normelor, au fost urmărite două direcții clare - alinierea la cadrul european de interoperabilitate și explorarea modelelor europene similare, respectiv dialogul continuu cu administratorii registrelor de bază, plecând de la nevoile instituționale actuale din administrația publică națională,
- În mod prioritar, normele au fost coordonate cu prevederile European Interoperability Framework, fiind luate în calcul propunerea de Regulament, care în prezent este la nivelul de negociere politică, una dintre cele mai testate la nivel european în ceea ce privește Regulamentul „Europa Interoperabilă”, respectiv Strategia de Implementare a Cadrului European de Interoperabilitate,
- Au fost analizate regulamentele și legislația europeană din cele două perspective - subsidiaritate și proporționalitate, respectiv luate în considerare nevoile cetățeanului, corelate cu principiile de incluziune și acceptabilitate pentru acordarea șanselor egale categoriilor defavorizat,
- Normelor au avut ca scop, printre altele, simplificarea administrativă, conservarea informațiilor, evaluarea eficacității și a eficienței, dar și promovarea utilizării pe scară

MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII

largă a tehnologiei informațiilor și comunicațiilor, creșterea gradului de trasabilitate și transparență a actului administrativ, implementarea principiului Once Only,

- A prezentat istoricul elaborării actului normativ, precizând că, în luna mai 2023, a fost început procesul de armonizare cu Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării prin structura Task Force. Istoricul a fost urmat de prezentarea structurii actului normativ (actori, roluri, proceduri, obligații și responsabilități).

Eduard Mititelu - Secretar de Stat Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

- A subliniat necesitatea implementării rapide a normelor, în concordanță cu respectarea investițiilor din Planul Național de Redresare și Reziliență. De asemenea, la nivelul normelor, există elementul de semantică, urmând a fi detaliat și un cadru general,
- A menționat termenul „API” ca esență a interoperabilității, precum și Registrul Național al Registrelor, adăugând că la nivel de minister și Autoritatea pentru Digitalizarea României este testată soluția Open Source a Comisiei Europene - „Registry”,
- A precizat că documentul a fost transmis pentru feedback către ministerele din cadrul Guvernului României, către asociații ale municipiilor și orașelor din țară, așteptându-se observații și puncte de vedere și de la participanții din sală.

Dragoș Cristian Vlad - Președinte Autoritatea pentru Digitalizarea României

- A precizat faptul că acțiunea de interoperabilitate în România a fost creionată începând cu anul 2020, când s-a pus problema unei „discuții” între sistemele informatice, necesitatea interoperabilității fiind evidențiată inițial de Ministerul Fondurilor Europene și Autoritatea pentru Digitalizarea României,
- A menționat existența cadrului legal, a legislației secundare și, respectiv, terțiare. „Platforma Națională de Interoperabilitate” se dorește a fi un instrument de lucru, dar și o adevărată provocare. Tot ce este scris este permis, ce nu este scris poate fi îmbunătățit, controlul rămâne la nivelul instituțiilor publice care doresc să-și definească registru de bază, astfel încât să facem sistemele să vorbească între ele,
- A menționat necesitatea mecanismelor de interoperabilitate între sistemul național și cel al altor state la nivel european, dezideratul fiind accesarea datelor dintr-o singură sursă. Provocarea Autorității pentru Digitalizarea României este de a implementa corect cele două proiecte mari - Cloud-ul Guvernamental, respectiv Platforma Națională de Interoperabilitate,
- A lansat provocarea către mediul privat să ajute, să vină la masă alături de Autoritatea pentru Digitalizarea României, iar ministerul să sprijine prin organizarea de astfel de întâlniri.

Andrei Nicoară - ANSE Info S.R.L.

- Ca observație, Legea Interoperabilității ar fi trebuit elaborată de către echipa guvernamentală și nu de către parlamentari, menționând deficiențe ale procedurii și lipsa unor elemente concrete,

MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII

- A subliniat faptul că norma tehnică răspunde doar întrebării „cum se fac lucrurile?”, fără a menționa de ce, cine, cu ce scop, menționând și un decalaj de timp în îndeplinirea rolurilor actorilor vizați de actul normativ, respectiv elaborarea procedurilor după ce proiectele sunt deja derulate,
- A menționat inadvertențe în ceea ce privește prevederile GDPR, precum și dublaj legislativ, probleme de autentificare și funcționalitate a aplicației ROeID, problema certificatelor necesare pentru schimbul de date și a funcționalității sistemului ca întreg,
- Și-a exprimat dorința de a înțelege de ce s-a pornit pe o cale nouă și de ce vor exista două sisteme de interoperabilitate, respectiv unul european și unul național, menționând de asemenea și sistemul eDelivery de la nivelul Comisiei Europene, al cărui tehnologie ar putea sta la baza implementării Platformei Naționale de Interoperabilitate.

Domnul Dragoș-Cristian Vlad a precizat faptul că Autoritatea pentru Digitalizarea României este parte din proiectul eDelivery iar normele discutate sunt aliniate proiectului. De asemenea, a menționat faptul că nu vor fi gândite două platforme, Platforma Națională de Interoperabilitate, cu aplicabilitate la nivel național, este gândită a fi un bun conector între registrele de bază. Domnul Vlad a subliniat importanța unui număr cât mai mare de utilizatori ai platformei.

Domnul Eduard Mititelu a menționat aspectul de securitate în procesul de schimb de date, precum și necesitatea modului în care va funcționa, din punct de vedere tehnic, Platforma Națională de Interoperabilitate.

Doamna Andreea Dumitru a precizat că textul documentului nu are redundanțe legislative.

Gelu Constantin - Task Force

- A menționat că experții Task Force au mers la toate instituțiile și au promovat ideea de interoperabilitate în cerințele tehnice ale aplicațiilor care se construiesc în prezent,
- În mod concret, ideea de interoperabilitate în România a început să fie pusă în practică de anul trecut, apoi, în următoarele șase luni s-au construit aceste norme pentru interoperabilitate, cerințe tehnice standard pentru mai multe aplicații,
- A precizat că este nevoie de suportul pieței, de cei care au construit pentru privat, deoarece mediul privat este departe, comparativ cu mediul public. De aceea, normele tehnice dorite vor putea fi elaborate abia în momentul în care se vor crea 80% dintre cerințele pentru Platforma Națională de Interoperabilitate,
- A exprimat încrederea că în final vor fi elaborate norme „astfel încât orice firmă care vine să presteze servicii de dezvoltare pentru instituții, pentru alte aplicații să poată să creioneze, să creeze agenți pentru interoperabilitate astfel încât brokerul de la ADR să poată să facă față acestor cerințe”,
- A menționat, de asemenea, despre API Gateway, interfața de schimb de date pentru instituții.

MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII

Rațiu Petru

- A menționat ca scop al participării, cunoașterea punctului de vedere al Autorității pentru Digitalizarea României cu privire la interoperabilitate,
- A precizat că dorește norme clare de aplicare pentru mediul privat, care sunt principiile și cum va funcționa platforma și, în special, API Gateway. De asemenea, ar fi utile exemple de implementare, puncte de contact, de lucru care se ocupă deja cu aceste aspecte, în vederea unor discuții.

Domnul Eduard Mititelu a precizat ca în ceea ce privește firmele, acestora le sunt asociate registrele de bază, urmând să apară și alte registre de bază prin Hotărâre de Guvern. În prezent, există pentru firme API-uri disponibile la nivelul ANAF-ului. De asemenea, a menționat că vor fi elaborate diagrame pentru oamenii tehnici, iar eDelievery va fi un standard de norme. Va fi necesar și Registrul Național al Registrelor în care să fie adăugate noi registre, precum și dezvoltarea platformei de semantică.

Ion Vaciu - Digital Transformation Council

- A menționat că ar trebui să fie utilizată experiența deja existentă în domeniu,
- A întrebat de ce companiile private care ar avea un punct de vedere nu sunt prezente.

Domnul Eduard Mititelu a reiterat faptul că este așteptat feedback din partea mediului privat, iar domnul Cristian Vlad a subliniat faptul că "Platforma Națională de Interoperabilitate are rolul de a face ordine în administrația publică centrală, nu sunt norme tehnice, ci norme de principiu".

Direcția Comunicare, Transparență și Dialog Social